

Z OBSAHU	Být katechety. Promluva Svatého otce Františka	04
	Obrana víry a služba chudým. Blahoslavený Gerard	07
	Ukradená revoluce. O situaci v Sýrii	08
	Dítě na okraji společnosti. Sociologové a dítě	09

TRADICE OTCŮ

Z listu svatého biskupa
Augustina Probě (354–430)

Nač se rozptýlujeme vším možným a klade-me si otázku, oč se modlit? Proč se bojíme, že bychom se třeba mohli modlit nepatřič-ně, a neřekneme raději slova žalmu: *Jen jed-no jedině od Pána žádám, po jednom toužím: abych směl v Pánově domě přebývat po celý život, na jeho dobrotu patřit, z něho se ve chrámě těšit.* Tam se přece všechny dny naplňují bez přicházení a pomíjení, začátek jednoho není koncem druhého; všechny jsou zároveň a bez konce, neboť ani život, jemuž ty dny patří, nemá konec.

Abychom dosáhli tohoto blaženého života, sám pravý Život nás naučil se mod-lit: ne mnohomluvně, jako bychom měli být vyslyšeni tím spíš, čím budeme upovídaněj-ší – vždyť se modlíme k tomu, který ví, co potřebujeme, dříve než ho o to požádáme.

Můžeme se ptát, proč nás učí modlit se, když zná naše potřeby dříve, než ho o něco poprosíme. [...] v modlitbách se totiž roz-něcuje naše touha, již můžeme obsáhnout to, co se nám Bůh chystá dát. Neboť je to něco ohromného, my však jsme malí a pro přijetí tohoto daru je v nás těsno. Proto se nám říká: *Otevřete dokořán srdce, nespíráhejte se s nevěřícími.*

Tímto ohromným darem je něco, co oko nevidělo, neboť to není barva, ani ucho neslyšelo, neboť to není zvuk, ani nevstoupilo do lidského srdce, neboť srdce člověka má naopak vystoupit k němu; a my jsme s to jej obsáhnout tím víc, čím víc a čím věrněji v něj věříme, čím pevněji v něj doufáme a čím ho-roucněji po něm toužíme.

Říká-li tedy apoštol: *Bez přestání se mod-lete*, neznamená to nic jiného než: bez ustání mějte touhu po blaženém životě, což není žádný jiný život než život věčný, a žádejte si ho od toho, který jediný ho může dát.

Oltař Panny Marie Růžencové v dominikánském kostele v Římě. Foto: Flickr, Lawrence OP (CC BY-NC 2.0)

Moc růžence

Vstupujeme do měsíce října a to je v tradi-ci Církve měsíc růžencový. Proč právě říjen? 7. října roku 1571 došlo k velké námořní bitvě u Lepanta (ostrov Nau-paktos v Jónském moři), ve které se střet-lo vojsko turecké a křesťanské. Turecké vojsko, které do té doby bylo velkou hrozbou pro celou Evropu, bylo poraže-no. Šlo tehdy o uhájení křesťanství a pro obyvatele Evropy rovněž o uhájení vlast-ní svobody. Do této strašlivé bitvy nemá-lo zasáhnout papež svatý Pius V., a sice mod-litbou růžence. On sám byl přesvědčen, že Evropa byla zachráněna na přimluvu Panny Marie. Proto také o rok pozdě-ji, v den vítězství u Lepanta, ustanovil svátek Panny Marie Růžencové. A od té

doby papežové, zvláště v poslední době, vyzývali k modlitbě růžence.

Bohužel, v současné době není růže-nec příliš chápán, jako tomu bylo dříve. Lidé namítají, že forma růžence, jak ji známe, byla uzpůsobena zbožnosti jiné doby. Jedním z důvodů dnešní neoblí-benosti růžence je stále opakování stej-ných slov. Není ovšem jisté, zda bychom se bez této metody, která je stará jako svět, mohli obejít. Nalézáme ji i v mnoha jiných oblastech, nejen v oblasti mod-litby. Jenom je potřeba dobře vědět, že ani v modlitbě není opakování cílem, ale pouze prostředkem, který nám má pomoci. Růženec má člověka hlouběji

Dokončení na str. 3

Foto: Ing. Erik Jurko, <http://pochodzazivot.sk>

Slovensko: 80 až 100 tisíc lidí na Pochodu pro život

V neděli 22. září vyvrcholil v Košicích průvodem první národní Pochod pro život. Akce, organizované Konferencí biskupů Slovenska ve spolupráci s mnoha pro-life a prarodinnými slovenskými organizacemi, se zúčastnilo 80 tisíc lidí z celého Slovenska. Do přípravy a programu celého setkání se aktivně zapojili jak biskupové, tak farnosti, média a řada dalších institucí.

Pochod pro život má mobilizovat veřejnost a upozornit tvůrce veřejného mínění a legislativce, že ochrana života a rodiny tvořené manželstvím muže a ženy jako nenahraditelného prostoru pro vznik a rozvoj života mají na Slovensku podporu veřejnosti.

Účastníci pochodu podpořili Manifest určený zejména slovenským poslancům, vládě a státním institucím. „Jako členové této společnosti jsme si vědomi své spoluviny za současný stav, kdy jsme jako součást mlčící většiny nebránili právo na život a nevytvářeli jsme vhodné podmínky pro jeho rozvoj. Současný stav je natolik vážný, že nás vyzývá ke konkrétnímu jednání. Vybízí nás k tomu, abychom se postavili za právo na ochranu každého člověka, i toho, který se dosud nanarodil,“ píše autoři manifestu. Dále vyzývají „všechny veřejné činitele, zejména poslance NR SR, vládu SR a všechny státní instituce, aby: 1. vytvořili legislativní podmínky pro to, aby byl chráněn každý člověk od početí do přirozené smrti; 2. legislativně zabezpečili ochranu manželství jako jedinečného a nenahraditelné svazku muže a ženy, který je výrazem respektu k přirozenému zákonu rozpoznatelnému rozumem; 3. vytvořili takové podpůrné a pomocné mechanismy a ekonomické a sociální podmínky, v nichž by se rodiny nebály přijímat děti; 4. aktivně podporovali ty instituce, které jsou zaměřené na pomoc rodinám v nouzi a také pomáhají těhotným ženám, aby nemusely zvažovat umělý potrat.“ Celý text manifestu najdete na internetových stránkách *Res Claritatis*.

HPŽ ČR, pochodzazivot.sk

Syrský biskup prezidentu Obamovi: Prosím, nechte nás na pokoji

Jeden měsíc po svém biskupském svěcení vyzval Nicolas Antiba, melchitský řeckokatolický arcibiskup z Bosry a Hauranu v Sýrii, prezidenta Baracka Obamu: „Nechte nás na pokoji.“

„Řekl bych prezidentu Obamovi: ‚Vy stále mluvíte o míru,‘ uvedl v rozhovoru s organizací Pomoc církvi v nouzi. „Prosím, nechte nás na pokoji a uveďte tyto mírové myšlenky do praxe.“

„Máte svou vlastní představu o demokracii a to je hezké. Ale to nemusí být nutně naše představa demokracie,“ pokračoval. „Nechte nás, abychom si vytvořili naši vlastní představu o demokracii.“

Arcibiskup Antiba řekl, že stovky lidí uprchly ze svých domovů poté, co byl napaden kostel postavený v roce 542. Jedna třetina syrských křesťanů uprchla, řekl.

„V této válce nebojují Syřané proti Syřanům,“ uvedl se zjevnou narázkou na nesyrské džihádistské rebely. „Ti, kdo tu bojují, nejsou Syřané.“

„Věřím a vím, že pronásledování Církve nezničí,“ dodal. „Křesťané však nesmírně trpí. Stále trpíme. Není to snadné.“

CC

Kardinál Péter Erdö k tragickému neštěstí u Lampedusy

Ve čtvrtek 3. října se potopila loď s uprchlíky u italského ostrova Lampedusa. Neštěstí si dosud vyžádalo 111 obětí, 200 lidí je stále nezvěstných. Tuto tragédii připomněl během bratislavského setkání Rady evropských biskupských konferencí její předseda kardinál Péter Erdö a vyzval k modlitbě za oběti:

„Právě jsme se dozvěděli o tragickém ztroskotání lodi při sicilském pobřeží, které připravilo o život desítky lidí. Mnozí jsou také nezvěstní. Spojme se v modlitbě za oběti a za ty, kteří trpí. Doufáme, že tato tragédie povede k hlubšímu uvědomění si vážného problému uprchlíků.“

K neštěstí se vyjádřil také papež František: „Nemohu s velkou bolestí nevzpomenout početné oběti dalšího tragického ztroskotání na moři u Lampedusy. Přichází mi na mysl slovo ostuda! Je to ostuda! Modleme se společně k Bohu za ty, kdo přišli o život, za jejich rodiny a za všechny uprchlíky. Spojme síly, aby se neopakovaly podobné tragédie!“

TS ČBK

RC Monitor si můžete objednat na adrese: Res Claritatis, Hlubočepská 85/64, 152 00 Praha 5, e-mail: redakce@claritatis.cz nebo na internetových stránkách <http://res.claritatis.cz>. Zde se také můžete zaregistrovat, máte-li zájem o pravidelné zasílání zpráv e-mailem. Periodikum je distribuováno zdarma a lze jej v požadovaném počtu kusů objednat na adrese redakce. Jeho vydávání je možné jedině díky zaslaným darům, které pokrývají náklady na tisk a distribuci. Náklady na jedno číslo jsou přibližně 20 Kč, což za rok činí 440 Kč. Všem dárcům Pán Bůh zaplať. Dary lze podle § 15 odst. 1 zákona č. 586/1992 Sb. uplatnit pro snížení základu daně.

Církev apeluje na OSN: Zabraňte náboženským represím v Číně

Komise pro spravedlnost a mír hongkongské diecéze poslala výboru OSN dokument, ve kterém žádá o posouzení, jak Peking pokročil v oblasti svobody náboženského vyznání. Text upozorňuje na zkršlování pravdy a strašlivá porušování svobod, nedovolená biskupská svěcení i na mučení a mizení duchovních věrných papeží. Čína je vyzývána, aby „upustila od těchto aktivit namířených proti vlastnímu lidu“.

Komise požaduje, aby OSN prováděla pravidelné všeobecné přezkoumání stavu náboženské svobody v Čínské lidové republice a naléhala na Peking, aby dodržoval požadavky Všeobecné deklarace lidských práv a Mezinárodní úmluvy o občanských a politických právech, jejichž je signatářem.

Ve své žádosti komise uvádí, že „čínské úřady zavedly politické a náboženské předpisy, které jsou v rozporu se zásadami a praxí katolické víry a vážně porušují lidská práva“. Dále se v dokumentu píše, že tyto předpisy jsou jednou z příčin rozdělení katolické církve v Číně na skupiny, které jsou registrovány ve Vlasteneckém sdružení čínských katolíků, a na ty, které toto sdružení odmítají. „To do církve vnáší bolest a utrpení,“ uvádí se v žádosti.

Zpráva dokumentuje případy kněží, kteří jsou protiprávně sledováni, nezákonně zadržováni (někteří již řadu let nebo dokonce desetiletí), nuceni absolvovat politická školení, mučení nebo zmizeli beze stopy. Katolíkům je upírána svoboda sdružování, jsou nuceni vstupovat do vládou registrovaných skupin, a tím je omezována i jejich náboženská svoboda.

Komise také upozorňuje, že snaha čínské vlády vytvořit nezávislou církev je ve skutečnosti omezením svobody svědomí katolíků a popřením základních vlastností katolické církve. Obviňuje Vlastenecké sdružení z toho, že pod záminkou zachování autonomie čínské katolické církve jedná v rozporu s naukou Církve, staví se nad autoritu biskupů a omezuje tím autonomii a normální fungování Církve.

Asia News

Další zprávy najdete na internetových stránkách <http://res.claritatis.cz>.

Dokončení ze str. 1

uvádět do tajemství vtělení, ukázat, jak z něho vyrůstají všechna ostatní tajemství a jak hluboce může toto tajemství zapůsobit na náš život. Protože kontakt s ním vždycky spojuje s Bohem. Víme přece, že všechno, co Ježíš dělá, je tajemstvím Emanuela, Boha s námi (Mt 1,23), který nepřišel soudit, ale zachránit. Takové rozjímání jistě není snadné. Je to podobné, jako když hledáme na nebi nějaký konkrétní bod, například hvězdu. Když ji najdeme, musíme na ni upřít oči. Seběmenší pohyb, sebeběmenší nepozornost, a ztratíme ji z očí. Opakování v růženci má neustále přivádět naši pozornost k tajemství, o kterém uvažujeme. Kromě toho v rozjímání nejde ani tak o to pochopit, jako spíše být při tom. A navíc my nemůžeme poznávat Boží tajemství, pokud nám to není dáno shůry. Z toho vyplývá postoj aktivního očekávání, připravenosti, přítomnosti pro Boha. My nemusíme hledat nová slova, mnohost a různost slov by zde mohla být spíše škodlivá. Naopak duch musí používat stejná slova, aby se vyhnul rozptýlení. Zůstává tak v přítomnosti svého Boha. A stále stejná slova jsou pak nevtíravou výzvou k tomu, přijmout osvícení od toho, který jediný nás osvěcuje.

Růženic je modlitbou celé Církve. Avšak zvláštním způsobem je svěřen do péče řádu svatého Dominika a bratři tohoto řádu se od počátku stali jeho šířiteli. Mnoho dominikánských kostelů ve světě je zasvěceno Panně Marii Růžencové. V naší vlasti je to kostel v Plzni na Slovanech, který také slaví v tomto roce sté výročí svého posvěcení. Pro nás pro všechny je to výzva, abychom k modlitbě růžence našli dobrý vztah a abychom se jej rádi modlili.

*fr. Augustin Prokop OP
převor kláštera dominikánů v Plzni*

SLOVO KNĚZE

Nedávný Národní pochod pro život, který se uskutečnil o víkendu 20.–22. září v Košicích, je pro všechny lidi dobré vůle velkým povzbuzením. Počet účastníků se odhaduje na 80 tisíc. Přijeli ze všech koutů Slovenska, aby veřejně vyjádřili podporu třem základním přirozeným hodnotám: právu na život, rodině založené na věrném manželství (svazku právě jednoho muže a jedné ženy), a přednostnímu právu rodičů vychovávat své děti a volit pro ně optimální druh a formu vzdělání.

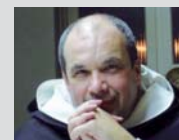
Na Pochodu se sešly všechny generace, lidé všech stavů a různého sociálního postavení. Pochod zaštitila Konference biskupů Slovenska. Biskupové sami se k Národnímu pochodu připojili a obětovali na úmysl ochrany života, manželství a rodiny nedělní Mše svaté sloužené pro účastníky.

Národní pochod pro život připravoval tým zástupců mnoha hodnotově spřízněných občanských sdružení po celý rok. Slovenský pochod je další známkou počínajícího probouzení evropských národů. To začalo v Madridu a pokračovalo zjara v Paříži milionovými demonstracemi na obranu pravého manželství a rodičovství. Ve Francii bylo lidové hnutí médií ignorováno, očeřováno a represivní složky proti němu zakročují. V Košicích vše probíhalo ve větším pokoji a svobodě a zastánci přirozených práv a hodnot dostali i v médiích nějaký prostor.

Ovocem pokojné košické demonstrace je mimo jiné Manifest Národního pochodu pro život 2013. Ten se může stát základem celospolečenské diskuze o nutných změnách v ochraně lidského života a rodiny. Změny jsou potřebné v oblastech legislativy, školství, zdravotnictví a médií. Především je však třeba většího uvědomění, kam nás všechny zavádí převládající kultura smrti. Nezačneme-li opět lidský život, manželství a rodinu chránit a bránit, západní společnost zanikne.

Dnes již nestačí být pro život a rodinu jen ve svém soukromí. Je naléhavě zapotřebí též veřejně vystupovat a žádat na státu podporu a zajištění přirozených práv a hodnot. Košický Pochod pro život je nám k tomu vzorem i mocnou pobídkou.

fr. Pavel Maria OP

*fr. Pavel M. Mayer OP,
dominikánský kněz,
magistr noviců*

MARIA PLNÁ MILOSTI

Z čítanky „Víra Církve“ sestavené z textů Josepha Ratzingera

Simone Martini: Zvěstování, detail (1333). Foto: Wikipedia

Správně pochopený smysl Božího znamení panenského zrození ukazuje [...],

jaké je místo mariánské zbožnosti, již lze odvodit z víry Nového zákona. Nemůže spočívat na nějaké mariologii, jež představuje zmenšené druhé vydání kristologie – k takovému zdvojení není oprávnění ani důvod. Chceme-li určit teologický traktát, k němuž patří mariologie jako jeho konkretizace, byla by to s největší pravděpodobností nauka o milosti, která ovšem tvoří celek s naukou o Církvi a o člověku. Jako pravá „Siónská dcera“ je Maria obrazem Církve, obrazem věřícího člověka, který nemůže dojít ke spáse a k sobě samému jinak než skrze dar lásky – skrze milost. Ono slovo, jímž Bernanos uzavírá *Deník venkovského faráře* – „Všechno je milost“ –, ono slo-

vo, v němž se život, jenž se zdál být jen slabostí a marností, odhaluje jako plný bohatství a naplnění: toto slovo se v Marii „plné milosti“ (Lk 1,28) opravdu stalo událostí. Není popřením ani ohrožením výlučnosti spásy skrze Krista, ale odkazem na ni. Představuje lidstvo, jež je jako celek v očekávání a jež tento obraz potřebuje tím naléhavěji, čím více je v nebezpečí upustit od čekání a spolehnout se na činnost, která – byť je nezbytná – nikdy nemůže vyplnit prázdnotu, jež ohrožuje člověka, nenajde-li onu absolutní lásku, jež mu dává smysl, spásu, to, co je opravdu nezbytné pro život.

<http://www.dbk-shop.de>
Přeložil P. Josef Kolář SJ

BÝT KATECHETY

Promluva papeže Františka na Mezinárodním katechetickém kongresu

Víra je nejlepší dědictví, které můžeme předat. V tomto poslání je třeba stále vycházet z Krista, tedy být s ním v důvěrném spojení, znovu od něj začínat a nebát se následovat ho na periferie.

Drazí katecheté, dobrý večer!

Těší mne, že Rok víry přinesl také toto vaše setkání. Katecheze je pilířem vzdělávání ve víře – a potřebujeme pro ni dobré katechety! Děkuji za vaši službu Církvi a v Církvi. Ačkoli je někdy obtížná, vyžaduje mnoho práce a úsilí a nepřináší žádané výsledky, výchova ve víře je krásná! Víra je to nejlepší dědictví, které můžeme předat! Vychovávat ve víře, aby rostla. Pomáhat dětem, dospívajícím, mladým lidem a dospělým, aby stále více poznávali Pána a milovali ho. To je jedno z nejkrásnějších výchovných dobrodružství, takto se utváří Církev. „Být katechety“! Nejenom „pracovat jako katecheta“. Pracovat jako katecheta, protože se mi líbí učit, ničemu neposlouží. Je třeba být katechetou,

jinak nevydám plody! Být katechetou je povolání, nikoli pouhá práce. Všimněte si, neřekl jsem „dělat“ katechety, ale „být“ jimi, protože toto bytí zahrnuje celý život. K setkání s Ježíšem přivádíme slovy a také životem, svědectvím. Vzpomeňte si na slova Benedikta XVI.: Církev neroste proselytismem, nýbrž svou přitažlivostí. A to, co přitahuje, je svědectví. Být katechetou značí svědčit o víře, důsledně ji žít. Samozřejmě to není snadné, avšak setkání s Ježíšem napomáháme svými slovy a životem, přivádíme k němu svým svědectvím. Rád bych připomněl to, co svatý František říkal svým bratřím: „Hlásejte evangelium stále, ale slova používejte, jen když je to nutné.“ Jako první svědectví ať lidé vidí evangelium v našem životě, kéž

ho v něm mohou číst. „Být“ katechety vyžaduje lásku, stále silnější lásku ke Kristu a jeho svatému lidu. A tato láska se nedá koupit v obchodě, ani tady v Římě. Tato láska pochází od Krista! Je to jeho dar! A pokud pochází od Krista, vychází z něj, a také my máme znovu vyjít z Krista, z této lásky, kterou nám dává.

Co pro katechetu – tedy pro vás i pro mne, poněvadž já jsem také katecheta – znamená opětovně vyjít z Krista?

Být s Kristem v důvěrném spojení

Vycházet z Krista za prvé znamená být s Kristem v důvěrném spojení. Ježíš to učedníkům naléhavě radí při Poslední večeři, když se připravuje na prožitek nejvyššího daru lásky, tedy obět na kříži. Vy-

užívá k tomu obrazu vinného kmene a ratolestí a říká: zůstaňte v mé lásce, zůstaňte se mnou spojeni, jako je spojena ratolest s kmenem. Pokud jsme s Ježíšem spojeni, můžeme přinášet ovoce. To je důvěrný vztah ke Kristu. Zůstat v Kristu – přilnout k němu, být v jeho nitru, být spolu s ním, mluvit s ním a stále s ním zůstat.

První věc pro učedníka je být s Pánem, naslouchat mu a učit se od něj. To je stále platná cesta, která trvá celý život. Prodlévat v Pánově přítomnosti a dovolit, aby na mne hleděl. Zeptám se vás, jak setrváváte v Pánově přítomnosti? Když jdete k Pánu, díváte se na svatostánek, jak se chováte? Zůstáváte beze slov? Ne, Otče, mluvím, myslím, medituji, slyším... To je velmi dobré, ale povolíš Pánu, aby na tebe patřil? Dovolit Pánu, aby na nás hleděl. Dívá se na nás – a to je způsob modlitby. Jak se to dělá? Zkrátka hledíš na svatostánek a dovolíš, aby se Pán na tebe díval. Je to prostě... Namítnete: Ale také trochu nudné, asi u toho usnu. Klidně usni! Jen usni! On na tebe i tak pohlédne! Bude se na tebe stále dívat! Tvá jistota je v tom, že on na tebe hledí! A to je mnohem důležitější než titul katechety – je to součást bytí katechetou. Rozehřívá to srdce a udržuje to plamen v ohni přátelství s Pánem. Lze vnímat, že se Pán na nás opravdu dívá, je nám nablízku a má nás rád.

Chápu, že to pro vás není tak jednoduché – zejména pro ty, kdo žijí v rodině a mají děti, je těžké najít na delší dobu klid. Díky Bohu však není nezbytné, abychom všichni dělali totéž. V Církvi existuje různost povolání a duchovních forem. Důležité je najít vhodný způsob bytí s Pánem – a to je možné v každém životním stavu. Nyní se každý může zeptat sám sebe: Jak prožívám toto bytí s Pánem? Jsou chvíle, kdy zůstávám v jeho přítomnosti a v tichosti se vystavuji jeho zraku? Povoluji jeho ohni, aby zahřál mé srdce. Není-li v našem srdci žár Boha, jeho lásky, jeho něhy, jak můžeme my, ubozí hříšníci, rozehřát srdce druhých? Uvažujte nad tím.

Znovu začít od Krista

Druhý prvek je tento – znovu začít od Krista. To znamená napodobit jej v tom, jak vychází ze sebe sama a jde

vstříc druhým. To je krásný, byť poněkud paradoxní prožitek. Proč? Kdo totiž činí středem svého života Krista, zároveň se od středu posouvá. Čím více se sjednocuješ s Ježíšem a čím víc se Kristus stává středem tvého života, tím víc tě podněcuje, abys ze sebe vyšel, opouštěl střed a otevřel se druhým. To je pravá dynamika lásky, to je pohyb samého Boha. Bůh je středem, avšak v trvalém darování sebe sama, ve sdílení vztahů a života... Totéž se

Kde je pravý život v Kristu, tam je také otevřenost vůči druhým, vycházení ze sebe sama, abychom šli Kristovým jménem vstříc druhému.

Kázání na hoře, manuskript (13. stol.)
Foto: <http://www.bridgemanart.com>

stává nám, když zůstáváme spojeni s Kristem – on nám dovoluje vstoupit do této dynamiky lásky. Kde je pravý život v Kristu, tam je také otevřenost vůči druhým, vycházení ze sebe sama, abychom šli Kristovým jménem vstříc druhému. Toto je katechetova práce – z lásky neustále vycházet ze sebe sama, aby svědčil o Ježíši, hovořil o něm a hlásal jej. To vše je důležité, protože to činí Pán. Právě on nás vyzývá k tomu, abychom ze sebe vyšli.

Katechetovo srdce žije trvale v tomto pohybu – spojení s Ježíšem, setkání

s druhým. Sjednocuji se s Ježíšem a vycházím ze sebe, abych se setkal s druhými. Chybí-li jeden z těchto dvou pohybů, srdeční tep ustává, život se zastavuje. Dostáváme darem kerygma a darem je nabízet dále. Dar je nepatrné slůvko. Katecheta si je však vědom, že obdržel dar – dar víry, který darem předává dále. Je to velmi krásné... Katecheta si ale pro sebe nenechává nějaký procentuální podíl. Předává vše, co dostal. Nejde tu o obchod! Je to ryzí dar, který jsme obdrželi a který předáváme. Katecheta stojí právě tam, kde se tyto dary křižují. V tom spočívá také sama povaha kerygmatu – je to dar, který plodí poslání, který nás podněcuje k přesahu. Svátý Pavel říkal: „Kristova láska nás nutí.“ Avšak ono „nutí“ lze překládat také jako „ovládá“. Je to tak: láska nás přitahuje a vysílá, bere si nás a dává nás druhým. V tomto napětí se pohybuje křesťanovo – a zejména katechetovo srdce. Ptejme se, zda naše srdce takto tluče, zda je zde přítomen tento pohyb, sjednocení s Ježíšem a setkání s druhým. Živí se naše srdce vztahem k Pánu, aby ho mohlo přinášet dál – a nikoli si ho zdržovat pro sebe?

Vyjít s Kristem na periferie

Třetí prvek se nadále nese v této linii – znovu začít od Krista znamená neobávat se a jít s ním na periferie. Přichází mi tu na mysl příběh Jonáše, což je velmi zajímavá postava, zejména v našich převratných a nejistých dobách. Jonáš je zbožný člověk, který vede klidný a spořádaný život. To jej přivádí k tomu, že má svá jasně daná schémata, podle kterých nesmlouvavě všechno a všechny posuzuje. Má ve všem jasno, pravda je dána... Je rigidní! Když jej tedy Pán volá, aby šel kázat do Ninive, velkého pohanského města, Jonáš se na to necítí. Proč by tam měl chodit, když má svou pravdu. Ninive stojí mimo jeho schémata, je to periferie jeho světa. A tak utíká, vydává se do Španělska, prchá pryč, nastupuje na loď a odjíždí.

Co nás Jonášův příběh učí? Učí nás, abychom při následování Boha neměli strach vycházet ze svých schémat, protože Bůh je neustálý přesah. Bůh vždy stojí nad našimi schématy. Nemá strach z periferií – a proto ho tam najdete, vy-

dáte-li se tam. Bůh je stále věrný a je tvořivý. Katecheta bez tvořivosti, to nedává rozum – kreativita je jakousi páteří katechetova bytí. Bůh je kreativní, není uzavřený, a tudíž také není rigidní. Přijímá nás, vychází nám vstříc, chápe nás. Je nutné umět se změnit, abychom byli věrní a kreativní. Dokázat se změnit – ale proč? Abychom se přizpůsobili okolnostem, ve kterým máme hlásat evangelium. Chceme-li zůstat v Bohu, musíme umět vycházet a neobávat se toho. Když je katecheta rigidní, zkostnatí a je neplodný.

Ovšem pozor! Ježíš neříká – jděte a nějak se zařídte. Nikoli, Ježíš říká: Jděte, já jsem s vámi! V tom je naše krása a naše síla – jestliže jdeme, vycházíme a přinášíme jeho evangelium s láskou, pravým apoštolským duchem a *parresii* (tj. otevřeně a s odvahou). Bůh krá-

čí s námi a před námi. To je pro nás zásadní: Bůh nás stále předchází. Když se zamýšlíme vydat daleko, na nejzazší okraj a možná se toho trochu obává-

Bůh kráčí s námi a před námi, předchází nás. Když se zamýšlíme vydat daleko, na nejzazší okraj, nemusíme se bát. Bůh už tam na nás čeká.

me, ve skutečnosti je tam již Bůh. Ježíš na nás čeká v srdci onoho bratra, v jeho zraněném těle, v jeho utlačovaném životě, v jeho duši bez víry. Existuje jedna periferie v mé předchozí diecézi, která mne natolik rmoutí, že cítím bolest. Jsou to děti, které neumí udělat zname-

ní kříže. V Buenos Aires je hodně dětí, které se neumí pokřížovat. To je jedna z periferií, kam je nutné jít. Ježíš tam už je, čeká, abys těm dětem pomohl a naučil je udělat znamení kříže. On je stále před námi.

Drazí katecheté, tím zakončím tři body. Vycházejte stále z Krista. Děkuji vám za to, co děláte, a především za to, že jste v Církvi, putujícím Božím lidu, a že s tímto lidem putujete. Zůstaňte v Kristu, usilujte o stále větší jednotu s ním, následujte ho, napodobujte jeho pohyb lásky, jeho vycházení vstříc člověku. A vyjděme, otevřeme dveře, mějme odvahu vyznačit nové cesty k hlásání evangelia. Kéž vám Pán žehná a Panna Maria vás doprovází. Děkuji!

Přeložila Jana Gruberová

Radio Vaticana

(Krácceno, mezititulky redakce)

A PAK ŽE MĚ NEBUDETE OBRACET!

Rozhovor papeže Františka se zakladatelem deníku La Repubblica

Prvního října se na stránkách italského levicového deníku *La Repubblica* objevil záznam rozhovoru zakladatele těchto novin Eugenia Scalfariho s papežem Františkem. Nemá formu obvyklého rozhovoru pro tisk, spíše jde o záznam ze setkání nevěřícího s papežem, v návaznosti na jejich předchozí korespondenci. Ačkoli František předesílá hned v úvodu, že jeho záměrem není obracet Scalfariho na víru, během setkání před ním odhaluje svou duši, dělí se dokonce o své mystické zkušenosti, dotazuje se na jeho víru a porovnává ji se svou vlastní. Ve Scalfarim to probouzí obranné mechanismy: „A Svatý otec tvrdil, že mě nechce obracet. Nemyslím si, že by se to Vaší Svatosti mohlo povést.“ „To nikdo neví“ – odpovídá papež a konejší ho, že přemlouvání ke konverzi nemá v úmyslu.

Takový je tedy charakter rozhovoru. Jak Scalfari správně vytušil, směřuje k tomu, aby se otevřel víře. Polemické tóny se nerozeznávají. Jde spíše o hledání opěrných bodů, oporu pro evange-

Foto: <http://www.cyberteologia.it> (CC BY-NC-ND 2.5 IT)

lium. Východiskem je především svědomí, věrnost svědomí. Ale nejen to. Papež hledá myšlenkový souběh dokonce i za cenu jisté pochvaly komunismu, v podobě, s jakou se setkal u své učitelky zavražděné vojenskou juntou. Společnou řeč hledá František také v kritice nešvarů uvnitř Církve. Dopouští se mnoha zobečnění, nespravedlností. Kde by bylo

třeba jistou ruku ostrostřelce, František střílí naslepo z automatu; své papežské předchůdce neváhá obvinít z narcismu a zálibě v pochlebování, přestože o den dříve dal souhlas ke kanonizaci Jana Pavla II. a Jana XXIII. (v druhém případě dokonce bez prokázání zázraku požadovaného platnými regulami). Navzdory tomu všemu lze Františkovi rozumět. Když chceme někomu ukázat krásu evangelia, musíme hned na začátku také varovat, že se v křesťanech ne vždycky zrcadlí. Snad každý, kdo se v životě pokusil doprovázet nevěřícího k víře, přistoupil na tento tón rozmluvy. Rozhovory toho druhu se vedou mezi čtyřma očima, někdy nad skleničkou, ale nikdy se nezvěřejňují.

V případě papežova rozhovoru se Scalfarim tomu bylo bohužel jinak. Přepsali ji jako klasický rozhovor. Vatikánský tiskový mluvčí si nebyl jist, zda po paměti či z nahrávky. Zcela jistě nebyla autorizovaná, i když František nic z řečeného nezamýšlí dementovat. Na druhou stranu,

budou-li papežova slova chápána jako vyjádření pro tisk, mohou podkopávat jeho autoritu, které je dnes tak potřeba při reformě Církve a přijímání nepopulárních rozhodnutí. Vedle výroků, které mohly ublížit, zaznělo také mnoho zobecnění nebo spíš doktrinárních nepřesností. Například: „Druhý vatikánský koncil chtěl hledět do budoucna v moderním duchu, otevřít se moderní kultuře. Otcové koncilu věděli, že otevřít se současné kultu-

Láska k druhým, o níž kázal náš Pán, není proselytismus. Je to kvas, který slouží obecnému dobru.

ře znamená náboženský ekumenismus a dialog s nevěřícími. Od té doby se v této oblasti udělalo velmi málo. Já mám pokoru a ambice, abych to uskutečnil.“

V naší rodině měl onen rozhovor jeden pozitivní efekt. Když se s dětmi večer modlíme, prosíme za papeže Františka. Mimo jiné za to, aby měl dobré a odvážné poradce pro komunikaci s médii.

Krzysztof Bronk

*Krzysztof Bronk,
redaktor a publicista*

OBRANA VÍRY A SLUŽBA CHUDÝM

Blahoslavený Gerard, zakladatel řádu Maltézských rytířů

V neděli 13. října slaví Řád Maltézských rytířů svátek svého zakladatele, blahoslaveného Gerarda. Letos je to 900 let, co Gerard získal pro své špitální bratrstvo schválení papeže Paschala II.

Starobylá legenda o První křížové výpravě praví, že když křesťanská vojska v červnu 1099 přibyla k Jeruzalému, na hradbách se objevila postava, muž, který shazoval bochníky chleba křesťanským vojákům, aby jim dodal pomoci a odvahy. Byl udán a předveden před místodržícího a vyzván, aby ukázal, co má v batohu – bylo tam pouze kamenní. Jeho nepřátelé se ale nevzdali, obvinili jej, že ve špitálu schovává poklad. Byl uvězněn, vyslýchán, krutě mučen. Po dobytí města křížáky byl vysvobozen. Tímto mužem byl blahoslavený Gerard, zakladatel a správce špitálu svatého Jana v Jeruzalémě. Bývá zobrazován v černém oděvu s osmihrotým, tzv. maltézským křížem, s pouty na ruce a bochníkem chleba.

Blahoslavený Gerard se narodil kolem roku 1047 v Amalfi v Itálii. Ke konci 11. století v Jeruzalémě u kostela sv. Jana zakládá špitál, kde o poutníky a nemocné pečovali členové bratrstva, z něhož se postupně vyvinul dnešní řád maltézských rytířů. Letos je to 900 let, co papež Paschal II. dne 15. února 1113 bulou *Piæ postulatio voluntatis*, adresovanou „Gerardovi, zakladateli a strážci špitálu

Blahoslavený Gerard. Foto: <http://www.orderofmalta.int>

v Jeruzalémě a jeho právoplatným nástupcům“, vzal špitál sv. Jana v Jeruzalémě do své ochrany. Z bratrstva u tohoto špitálu vznikl dnešní Svrchovaný rytířský a špitální Řád sv. Jana z Jeruzaléma, z Rhodu a z Malty – maltézští rytíři.

Gerard zemřel v Jeruzalémě 3. září 1120. Jeho ostatky byly po pádu Akkonu přeneseny do provensálského Manosque, kde zůstaly až do jejich zničení za Francouzské revoluce. Lebka blahoslaveného Gerarda byla na žádost Velmistra

Frà Emmanuela Pinto de Fonseca v roce 1749 poslána na Maltu a v roce 1865 byla přenesena z konkatedrály sv. Jana do kláštera sv. Voršily sester maltézského řádu ve Vallettě; jiná část ostatků je v Magistrálním paláci v Římě.

Blahoslavený Gerard je příkladem činného křesťana, který není mužem velkých projektů a plánů do daleké budoucnosti, ale člověkem, který odpovídá na požadavky přítomnosti. Zůstává stálým navzdory událostem, které měnily tvář světa; křížové výpravy způsobily nový příliv poutníků do Svaté země, proto bylo potřeba nově uspořádat chod špitálu. Nemění se ale základní požadavek: zmírnit lidskou bídu a utrpení a pracovat na spásu lidských duší. Bůh tak dává vzniknout novému způsobu zasvěceného života. I když se vnější formy života rytířů svatého Jana navenek změnily, *tuitio fidei et obsequium pauperum* (ochrana víry a poslušná služba potřebným) zůstává neustále Boží pobídkou pro všechny členy řádu, v jehož počátcích stojí osobnost blahoslaveného Gerarda.

*fr. Filip M. Suchán OPræm
konventuální kaplan „ad honorem“
maltézského řádu*

UKRADENÁ REVOLUCE

Boj za demokracii v Sýrii se zvrhl v zabíjení ve jménu islámu

Situace v Sýrii je velmi choulostivá a nepřehledná. Hnutí za demokracii přerostlo v boj o moc, v němž jsou potlačována lidská práva a svoboda. A největšímu utrpení jsou vystaveni křesťané.

Během letošních letních misí v Jabloném v Podještědí se bratři dominikáni seznámili s paní Elham Saliba z Libanonu, jež zde právě pobývala. Pochází ze zbožné katolické rodiny, má dvě sestry a tři bratry. Je doktorkou literatury, vystudovala také právo na fakultě práva a politických věd a vyučuje na univerzitě sv. Josefa v Bejrútu. Bydlí v Zahlé asi 30 km od syrských hranic. Požádali jsme ji o její pohled na situaci v Sýrii.

Už nejde o demokracii, ale o moc

„Syřané si přejí demokracii.“ S tímto heslem začala syrská revoluce. Toto hnutí vzniklo jako protest proti autoritářské vládě prezidenta Bašára Asada. Ale skutečnou příčinou tohoto konfliktu je boj o moc: mezi sunnitskou komunitou, podporovanou Spojenými státy, Izraelem, Saúdskou Arábií a Tureckem, a alawity, menšinovou komunitou, jež je v Sýrii u moci již 43 let a nyní je podporována Ruskem, Íránem a Hizballáhem, jež zastupuje Írán na Blízkém východě. Na národní úrovni se bojuje o ovládnutí regionu tak, aby se posílila pozice Izraele a zajistila se jeho bezpečnost a stabilita.

Na regionální úrovni se jedná o boj mezi proamerickou Saúdskou Arábií a Íránem. Jde o finanční profit a o získání ropy, zemního plynu a nerostů nacházejících se v této bohaté části světa známé svými přírodními zdroji, které Američané potřebují, aby mohli dosáhnout vojenské a ekonomické převahy na úkor arabských národů. Spojené státy se o to pokoušejí prostřednictvím náboženských provokací a negativního využívání islámu.

Revoluce, která začala jako protest proti Asadovu režimu, je nyní infiltrována a v některých případech využívána teroristickými skupinami, které chtějí potlačit lidská práva a svobodu.

Situace je nepřehledná

Můžeme konstatovat, že před revolucí hrála křesťanská komunita v Sýrii za Asadova režimu důležitou roli. Byla jakýmsi barometrem ukazujícím, jakým směrem se země bude v politice a v ekonomice ubírat. Ale teď je osud syrské křesťanské komunity zcela nejasný.

Foto: <http://blessedtimothy.blogspot.cz>

Západ by měl být opatrný a neměl by vyzbrojovat radikální islamisty, kteří pohrdají jeho základními hodnotami a právy: zabíjejí ve jménu islámu!

Situace je složitá a pro západní státy není snadné se v ní vyznat. Západ by měl být opatrný a neměl by vyzbrojovat radikální islamisty, kteří jsou nepřátelští vůči jeho základním hodnotám a právům: zabíjejí ve jménu islámu!

Následky konfliktu

V budoucnu lze očekávat rozdělení Libanonu a Sýrie na části tvořící federaci.

V tuto chvíli dopadají důsledky tohoto konfliktu především na křesťany – statisíce vysídlených žijí pod hrozbou násilí,

střelby, bombardování a únosů a s minimální ochranou.

Před revolucí se křesťané a muslimové v Sýrii těšili mírovému soužití. Poslední dva roky občanské války bohužel toto mírové soužití zničily a způsobily, že křesťané nyní čelí „existenční hrozbě“. Podle zpráv bylo do tohoto dne během občanské války zabito 300 křesťanů, přestože se neúčastnili žádných projevů nenávisti. Křesťanští představitelé včetně kněží a řeholníků a kostely a kláštery se stali terčem extremistů.

Hrozí exodus křesťanů

Hrozí, že konflikt v Sýrii povede k masovému exodu křesťanů ze země. Panují obavy, že Sýrie, kde před vypuknutím války žilo odhadem 1,2 milionu křesťanů, bude mít podobný osud jako sousední Irák. Situace v Sýrii, kdy Írán a Hizballáh podporují Asadův režim a al-Kájdá se spojila s odpurci Asada, zůstává velice choulostivá. Výsledkem je, že v současné době existuje velmi málo možností, jak poskytnout syrské křesťanské komunitě ochranu.

Domnívám se, že ať v Sýrii zvítězí kdokoli, křesťané na to doplatí. Neexistuje žádná čistě správná odpověď, která by vedla k nejlepšímu řešení. A dokud se jedna nebo druhá strana nezaváže k ochraně práv všech Syřanů, bude násilí pokračovat a křesťané budou mezi těmi, kdo trpí nejvíce.

*Elham Saliba, Ph.D.
Přeložil Pavel Štička
(Mezilitulky redakce)*

*Elham Saliba, Ph.D.,
je doktorkou literatury
na Univerzitě sv. Josefa
v Bejrútu*

DÍTĚ NA OKRAJI SPOLEČNOSTI

Sociologové a dítě

V křesťanském pojetí je dítě, resp. jeho narození, počátkem. Počátkem, od kterého se mimo jiné začíná naše počítání času. Dítě s velkým D. Dítě králi obdarované. Dítě hýčkané. Dítě ochraňované před těmi, kdo usilují o jeho život, i za cenu emigrace celé rodiny.

Dítě bylo vždy plnohodnotným členem lidského společenství. Řečeno dnešní terminologií, dítě bylo plnohodnotným sociálním subjektem. Subjektem, který stál za ochranu a péči nejen rodičům, ale i širšímu rodinnému, resp. rodovému společenství, a to nejen pokrevně spřízněnému. Vzpomeňme úlohu kmotrů a jejich celoživotní závazek k novokřtěnému dítěti.

Děti už nejsou potřebné

Dítě, tj. člověk od narození po pubertu (dále jen dítě), bylo plnohodnotným členem lidského společenství. Minulý čas je na místě při konfrontaci s aktuálními fakty. Život dítěte je dnes akutně ohrožen dlouho před narozením. Například v roce 1996, kdy jsme se dostali až na hranici 90 000 živě narozených dětí (90 446), tj. do pásma extrémně nízké plodnosti 1,3 dítěte na jednu ženu, bylo zaznamenáno 48 086 těhotenství přerušovaných uměle vyvolaným potratem. To znamená, že došlo k ukončení života u více než třetiny dětí, které měly šanci se narodit. Přesně 34,7 %. Za posledních dvacet let, tj. od roku 1993 do konce roku 2012, bylo uměle zbaveno života podle zákona č. 66/1986 Sb. O umělém přerušování těhotenství 704 tisíc dětí. Ve stejnou dobu se narodilo jen 2 045 000 dětí, naproti tomu mělo přijít na svět 3 080 000 do vyrovnané populační bilance.

Položme si proto otázku, naléhavou otázkou: Jak je možné, že se nerodí děti? Odpověď je v zásadě jednoduchá: Děti

Chybná definice sociálního kapitálu odstrčila dítě z místa společensky plně uznávaného subjektu. Z dítěte se díky sociologům stal pouhý objekt sociální péče, už ho nevnímáme jako investici pro budoucnost.

ke spokojenému prožití stáří v tzv. sociálně vyspělých zemích nejsou potřeba. Z kulturního hlediska jsou děti dobrovolné, z ekonomického tíživé a z technologického hlediska se lze vyhnout tomu je zplodit. Jistě, pro některé muže a ženy je fakt, že nemají děti nedobrovolným trápením. Jak ale ukazují Gilbertovy studie, jde u většiny případů bezdětných lidí o zcela záměrný stav – výsledek sledová-

Foto: <http://frontierpsychiatrist.co.uk>

Pochybení sociologů je příčinou nepochopení a celospolečenského ignorování celé jedné etapy lidského života – dětství.

ní jiných sociálních a morálních cílů, než jsou děti. To plně potvrzují i statistická data. Již v roce 2008 bylo 53,3 % rodin v Česku bezdětných.

Výše uvedená demografická data jasně ukazují, že naše průběžně financované sociální systémy, důchodový a zdravotní, jsou akutně ohroženy. Proto je také, stejně akutně, ohroženo naše spokojené prožití, klidné stáří. Je ohroženo nedostatkem plátců, kteří by financovali naši důchodovou budoucnost v době, kdy

půjdou do důchodu ročníky tzv. Husákových dětí. Početných dětí narozených v 70. letech minulého století.

Sociologové dítě vůbec nevidí

Zde jasně sděluji, pro mnohé překvapivou, ale bohužel pravdivou informaci: Sociologové dítě vůbec nevidí.

Uvedené, pro mnohé šokující sdělení souvisí s definicí sociálního kapitálu. Sociolog R. Putnam chápe sociální kapitál jako četnost neformálních kontaktů fungujících na základě reciprocity a důvěry na makro-sociální úrovni. Právě R. Putnam se zasloužil o obecné rozšíření pojmu sociálního kapitálu jako četnosti kontaktů. Přitom si všiml úbytku sociálního kapitálu u mladší generace. Správné vysvětlení pro to nemá on, ani jeho opo-
nenti (Hrstka 2011).

Chybné pojetí sociálního kapitálu

Sociální kapitál ve špatně definované podobě je příčinou nepochopení a následného celospolečensky praktikovaného ignorování celé jedné etapy lidského života – dětství.

Sociální kapitál je o úplně jiném, než je jeho zaplétání do sociálních sítí. Sociální kapitál je staronově třeba zakotvit v prostředí, z něhož historicky vzešel (L. Hanifan, 1916) a do kterého patří. Úbytek, stejně jako přírůstek sociálního kapitálu musíme hledat tam, kde se sociální kapitál tvoří. Tím prostředím není informační pavučina typu Facebooku, Twitteru či LinkedInu. Jediným autentickým prostředím, které má všechny předpoklady pro tvorbu sociálního kapitálu je třígenerační rodina s ekonomicky aktivními rodiči a na výchově vnučat se podílejícími prarodiči. Produktem naplňujícím kritéria sociálního kapitálu je pak sociálně dobře ukotvený jedinec. Jak

trefně poznamenává J. Keller, „Socializaci se formuje sociální a kulturní bytost, která se i o samotě chová tak, jako by byla pod dohledem ostatních“ (Keller 1992).

Ještě jednou chci s plnou vážností zdůraznit: Jen v úplné, tj. třígenerační a navíc ekonomicky aktivní rodině je nejvíce šancí k vytváření sociálního kapitálu v podobě kvalitně vychovaného, a proto dobře socializovaného dítěte. Sociální kapitál vtělený do konkrétního člověka. Sociální kapitál, který v této zhmotnělé podobě přináší, podobně jako investiční kapitál v ekonomice, čistý zisk společenství, ve kterém působí. Více v části pojednání nazvaném „Ekonomové a dítě“ (vyjde v příštím čísle *RC Monitoru*).

Dítě jako pouhý sociální objekt

Dítě je dnes chápáno mnoha dospělými jako pouhý sociální objekt bez skutečného lidského rozměru. To se projevuje v zabíjení dětí v lůně matek, odkládání dětí do baby-boxů, ve vyhrožování některých jedinců rodičům za hlučnost dětí při dětských hrách. Dokonce se, jak prokázala praxe, jedná o hromadný odpor obyvatel domu k dětem a z toho pramenící blokaci mateřské školky. Blokaci, která zcela znemožnila docházku dětí do předškolního zařízení. Obdobně se odpor k dětem ze strany bezdětných projevuje v případech zavádění dětských koutků na pracovištích. Bezdětní poukazují na to, že i z jejich peněz jsou kryty náklady na výchovu dětí a že si něco takového nepřejí.

Jak je něco takového v sociálně rozvinuté společnosti vůbec možné?

Jedná se opět o špatnou definici sociálního kapitálu a z toho plynoucí zdeformované obecné mínění, že dítě je jen a pouze věcí rodičů, nikoli věcí celospolečensky důležitou.

Vágní definice sociálního kapitálu, až po konečné pochybení sociologů v 80. letech minulého století při redefinici sociálního kapitálu, bylo tragickou chybou. Chybou, která se negativně promítla i do aktivit ekonomie v sociální oblasti. Tato chyba sociologů doslova odstrčila dítě z místa společensky plně uznávaného subjektu. Z dítěte se díky sociologům stal pouhý objekt sociální péče. Lze to doložit současnou sociální politikou státu.

Dítě už se nechápe jako investice pro budoucnost

Dítě je dnes cílovým objektem sociálních dávek, místo aby bylo subjektem chápáným jako investice pro budoucnost. Investice hodné řádného daňového odpočtu rodiči vynaložených nákladů. Opět lze tvrzení doložit daňovou politikou státu vůči dítěti vychovávanému v ekonomicky aktivní rodině. Do 31. 12. 1992 stát zohlednil v průměru 53 % nákladů na výchovu dítěte v rodině, v následujících dvaceti letech již jen 15 % +/- 2 %.

Právě zde si sociologové ve své neschopnosti pojmenovat, definovat a řešit sociální problémy zahrávají s dítětem a tím také s budoucností sociálního státu.

Foto: <http://7mountainstrategy.com>

Jen v úplné a ekonomicky aktivní rodině je nejvíce šancí k vytváření sociálního kapitálu v podobě kvalitně vychovaného, a proto dobře socializovaného dítěte.

Sociologie ve slepé uličce

V konfrontaci s výše uvedenými demografickými fakty není dnes v tzv. sociálně vyspělých státech, tj. státech s nízkou až katastrofálně nízkou porodností (1,3 dítěte v průměru na jednu ženu), sociologie vědou o společnosti, ale vědou o zanikající společnosti. Z biologického hlediska neexistuje nic, co je tak rychlým identifikačním vzorem špatné adaptace, jako je rozmnožování pod úrovní populační obměny (Runske Katarina 1990).

Proto by se sociologie praktikovaná ve vyspělých zemích měla správně a výstižně nazývat sociopatologie. Sociologie se v těchto zemích nezabývá společností

prosperující, ale společností rychle zanikající. Proto činnost sociologů v takové společnosti je možno plně srovnat s činností patologů. Ano, patologů, jejichž činnost je na detailní úrovni naprosto stejná, jako činnost sociologů na úrovni celospolečenské. Přirovnání odpovídá i v rovině časové. Patolog ve svém mikrokosmu pittevně operuje časově s desítkami hodin. Sociolog ve svém společenském makrokosmu operuje s desítkami let. Výsledek je stejně tristní ať již pro jednotlivce v případě prvním, tak pro společnost, resp. národ v případě druhém. Podotýkám v sociálně vyspělých státech.

Sociologie ve světě od šedesátých let minulého století jednoznačně zaspala vývoj (Květinové děti), resp. zmítala se a zmítá se i nadále ve slepé uličce, do které ji přivedl zejména neobratně uchopený pojem sociálního kapitálu v 80. letech minulého století.

Nebezpečí zániku sociálního státu

Na závěr pojednání o sociologii a dítěti zbývá jediné. Vznést naléhavý apel na sociology ve věci nejdůležitější pro budoucnost. Ve věci dítěte. Pokud sociologové nezmění svoje myšlení ve smyslu zaujetí reálného pohledu na vývoj dítěte, nemohou ani začít rozvíjet plnohodnotný dialog sociologie s ekonomikou ve věci reformy sociálního státu. V setrvání sociologie v dosavadní pasivní úloze při tvorbě sociálních reform se skrývá nejen nebezpečí zániku sociálního státu, ale i nebezpečí zániku sociologie. V neposlední řadě se jedná také o nebezpečí zániku sociálně orientovaných politických stran. Stát s chybějícím sociálním systémem žádné sociology ani sociálně orientované politiky nepotřebuje.

Ekonomie se vyvíjela dál, na rozdíl od sociologie. Proto dnes právě ekonomové diktují směr vývoje společnosti. Z toho důvodu je třeba posvětit si na dítě z hlediska, jak je vnímáno ekonomikou.

Ivo Patta

*Pokračování v dalším čísle
(Mezilitulky redakce)*

*Ivo Patta spolupracuje
s Centrem pro sociální
a ekonomické strategie
Univerzity Karlovy*

KONEC KOMUNIKACE V ČECHÁCH?

Tvrzení o novinářích jako hlídacích psech demokracie jsem vždycky brala s rezervou: hned po převratu jsem zjistila, že svobodné noviny mají svou vlastní agendu, kterou prosazují, a potlačují to, co k ní nepatří. Tehdy, ještě před prvními volbami, jsem si dovolila nabídnout prominentnímu deníku článek v tom smyslu, že politické strany mají smysl, protože předkládají otevřeně parciální pohled na společnost a nepředstírají univerzálně správná hlediska. Nepochodila jsem. Nepolitická politika Občanského fóra byla tehdy nedotknutelná.

Jako zmocněnkyně pro uprchlíky jsem se octla v opačné situaci. I když mi na politických schůzích leckdo nadával, tisk stál za mnou, což bylo uklidňující. A opět v opačné situaci jsem se octla jako obhájkyně významu rodiny pro zdravý rozvoj společnosti, kdy mi v osobním kontaktu většina lidí dávala za pravdu, ale tisk byl stále nepřátelštější, až po konečnou nálepku „kontroverzní autorka“, kterou nosím dodnes.

Přes to všechno to byly lepší časy, protože šlo o fakta a věcné problémy. S tím, jak klesala úroveň českého politického diskursu, se tisk nejen brutali-

zoval, ale především se začal stále více mýjet s naší občanskou realitou. Zejména se pak začal více a více prosazovat vztah vlastníků k jimi vlastněným listům, což bylo zcela jasné během prezidentské kampaně, a dnes nám hrozí totální berlusconizace – majitelé médií (Bakala, Babiš...) chtějí jejich prostřednictvím získat politickou moc. Kudy z toho ven?

Řada z nás se zaradovala nad vznikem informačních webů, blogů a dalších nových forem veřejného sdělování, protože odbouraly problém financování. My sami jsme začínali jako informační web a byl to skvělý začátek – nemuseli jsme se, a dodnes nemusíme, shánět po reklamách.

Žel Bohu, i tahle forma „novinařiny“ začala vyjevovat svou odvrácenou tvář. Patří k ní možnost anonymních sdělení a absence redakční práce. A tak jsou weby, blogy a zejména diskuse pod nimi stále horší žumpou. Pisatelé si navzájem sprostě nadávají, posílají se vzájemně na psychiatrii, a už jen proběhnout nadpisy je deprimující zkušenost. Ještě horší je ale ghettoizace společnosti, jejíž komunikace se rozpadá do uzavřených skupin, které nejsou schopny si ani tro-

chu naslouchat nebo věcně debatovat. Také hrozivě poklesla jazyková úroveň příspěvků.

Jsou na tom katolíci lépe? Ne o mnoho. Někdy mám dojem, jako bychom už neměli společný obsah víry a každý jen absolutizuje zúžené dílčí postoje. A tak se iniciativa „Za církev sociálnější“ obořila na pražského arcibiskupa za to, že RC Monitoru udělil církevní schválení (je snad RC Monitor asociální?), a naopak příznivci biskupa Williamsona rozsévají po mimocírkevních webech výpady proti papežům. Obě skupiny se vzácně shodnou v tom, že je nezajímají např. civilizačně-kulturní aktivity katolických misionářů, ba ani pronásledování křesťanů, jež už začíná brát na vědomí dokonce i Evropská unie.

Co s tím? Dokážeme se postavit proti antikultuře anonymity? Dokážeme prolomovat hranice ghatt? Dokážeme si přestat nadávat a začít spolu mluvit?

Michaela Freiová

Michaela Freiová, publicistka a překladatelka, spolupracovnice Občanského institutu a Res Claritatis

Ohlasy čtenářů

[ad Hrozí nám opět nástup komunismu? RCM 17/2013]

Vážená paní Freiová, váhal jsem, zda se ozvat, ale nedá mi to. Jaký to byl, prosím pěkně, policejní puč? Státní zástupci sice nevhodně sloučili tři kauzy dohromady (podle Daniela Kaisera – LN 15. 9. 2013 – to byla „vadná právní konstrukce“), to ale pro posouzení podstaty věci, tj. z hlediska pádu vlády, vůbec není podstatné. Část „kmoťři“ nebyla dostatečně podložena (to dnes jasně vidíme) a část „trafiky“ se dala účinně hájit. Což také Petr Nečas efektivně dělal, a Nejvyšší správní soud mu pak dal v této věci (částečně) za pravdu. Co se ale nedalo hájit a co bylo skutečnou příčinou pádu vlády,

to byla přece kauza Nagyová + zpravodajci. Celkově se Petr Nečas hájil argumentací typu „bramboračky“, v rámci toho ze začátku hájil i Nagyovou (to ještě zřejmě nevěděl, co všechno mu to provedla), ale pak se jeho obrana rychle zhroutila. Takže – žádný puč. Ale totální selhání Petra Nečase. Katolík, který po vzoru svých předchůdců v funkci (Paroubek, Topolánek) nejdříve selhal mravně, a kterého pak – jaksí po zásluze – tento vztah zničil i politicky. A který neměl ani tolik úsudku a odvahy, aby tu svou vinu a selhání veřejně uznal. Místo toho se vyjadřoval (a celá ODS s ním) ukřivděně, zatímco to byl

právě on, který nás svou nezodpovědností do současné neblahé situace dostal. Nečekaně otevřel prostor Zemanovi (ten je mu za to určitě velice vděčný) a společnost vystavil rizikům předčasných voleb. Teď se jen můžeme modlit, aby to očekávané vítězství levice nebylo spojeno s ústavní většinou... Kladné momenty působení Nečasovy vlády nebudou uvážlivými občany zapomenuty (Bradáčová, nejvyšší státní zástupce Zeman, církevní restituce atd.), ale právě tak i její tristní konec i jeho skutečné, trapné příčiny.

S pozdravem

Josef Potoček

VÝCHOVA K ÚCTĚ

Zásady zdravé výchovy

Nicolas-Toussaint Charlet: Děti ve dveřích kostela (1817–1845). Foto: Flickr, Gandalf's Gallery (CC BY-NC-SA 2.0)

Myslím, že se shodneme na tom, že slovo „úcta“ nám téměř zmizelo z našeho hovorového slovníku. A když řekneme, že vychováváme dítě k úctě, tak si mnozí kolem nás řeknou, že jsme z roku „raz dva“. Přitom platí velmi závažné tvrzení, že bez úcty není lásky. Dítě miluje své rodiče, protože v nich vidí své ochránce, živitele, průvodce, oporu...

Z úcty vyrůstá láska

Podobně je to i ve vztahu k Bohu. Dítě v něm vidí někoho, kdo nás nekonečně převyšuje mocí, silou, krásou, láskou... Z úcty vyrůstá láska, které jde naproti nadpřirozená ctnost vlité lásky.

Pokud ve vztahu k člověku nebo ve vztahu k Bohu vymizí úcta, bortí se i láska. Proto musíme děti v úctě vědomě upevňovat. V rodině se tak děje například tím, že dítě prosí a děkuje, pěkně zdraví, nikdy si nedovolí na rodiče totéž jako na nějakého kamaráda, neboť rodiče mu to nedovolí. Takoví rodiče své děti vroucně milují, ale zároveň mají zdravý odstup, ve kterém je děti např. nikdy neudejí, nekřičí na ně, nemohou si dovolit drзости apod.

Význam modlitby

Ve vztahu k Bohu se upevňuje úcta především při modlitbě. Než se začneme například večer modlit, tak uklidíme pokoj, děti ať jsou čisté a klidné. Při modlitbě můžeme ukázněně sedět, stát, ale největším projevem úcty a pokory je kleče-

Pokud ve vztahu k člověku nebo ve vztahu k Bohu vymizí úcta, bortí se i láska. Proto musíme děti v úctě vědomě upevňovat.

ní. Pokud se rodiče modlí s dětmi také na kolenu, získávají velké devízy v úctě, pokoře a oddanosti. Pokleknutí je totiž specifický úkon vyhrazený jedině Bohu a znamená také podřízenost. Nenechme se zmást tím, že mnozí lidé klečení odmítají. Pokud jsme na pochybách, tak si klečení vyzkoušejme a poznáme jeho pozitivní účinky.

Podobně je třeba využít k postoji úcty k Bohu i ruce. Můžeme využít různě

né možnosti. To, co platí o pokleknutí, můžeme aplikovat na sepnutí rukou. Způsobně sepnuté ruce ukáznují ducha, pomáhají k jeho zaměření. Myslím, že je chybou, že většina křesťanů toto osvědčené gesto opustila. Ztratila tak přímou spojnici k úctě. Naštěstí si to mnozí duchovní vůdci uvědomují a vedou děti ke spínání rukou. Nedávno jsem byl v rodině, kde se rodiče i děti modlili v kleče a se sepnutými rukama. Úcta k Bohu tam dýchala z každého pohybu a slova.

Dobří vychovatelé využijí každé příležitosti k posílení úcty k Bohu. V posledních letech se nám vloudilo do zbožnosti dětí kamarádství. Byla to reakce na strážení Bohem, komplexy viny u dětí apod. Kamarádství je jiný extrém. Je nepravdivý, protože Bůh není na stejné úrovni jako člověk. Je to extrém nebezpečný, protože nad „stejného“ se lehce povýším a v závanu nevěry tam posadím sám sebe.

Chování v kostele

S úctou se děti mají chovat i v kostele. Nošením dříví do lesa je poznání, že rodiče s volnou výchovou děti v kostele nezvládají. Když k tomu tito vychovatelé přijmou ještě tvrzení, že napomínáním a ukázněním se kostel dětem zprotiví, tak jejich ratolest využije prostor v kostele k tyranizování přítomných věřících i jich samotných. Ubohý kněz, který má v takovém prostředí kázat, a přitom nemůže rodiče napomenout, protože by narazil a sklídl by ostrou kritiku.

Ohleduplní rodiče, kteří se snaží vychovávat děti v řádu a poslušnosti, si najdou v kostele místo, kde budou s dětmi, aniž by neúměrně rušili své okolí. S malým dítětem to bývá v boční kapli, ve vymezeném prostoru či vzađu v kostele, abych mohl např. na kázání vyjet či vyjít ven. I malé dítě nenechají volně se po kostele pohybovat nebo se dokonce neuctivě předvádět. Rozumní rodiče nepodlehnu nikdy pokušení, že jejich dítě je hodno obdivu, když skáče, vystrkuje zadek na oltář či na lidi anebo si lehá na oltářní stupně.

Rozumný rodič dítě nepřepíná, zároveň však vyžaduje uctivé chování. Výchovná snaha rodiče směřuje ke chvíli, kdy bude moci opustit různé kouty a posadí se s dítětem do předních lavic. Co musí dítě zvládat? Především pro ně musí být samozřejmé, že bude sedět na klíně nebo vedle rodiče. Vyhráno mají rodiče, když naučí dítě šeptat. Pak si mohou totiž povídat a rodič vysvětluje dítěti, co se v liturgickém prostoru děje, může i úměrným způsobem tlumočit kázání. Sám bude překvapen, jak se usměrňované chování náhle přehoupne a dítě se samovolně začne chovat tak, jak má.

Uctivé chování v kostele vyžadujeme od dětí nejenom v útlém věku, ale i ve věku školním. Platí to velmi naléhavě i pro chování dětí ve školní kapli na církevní škole. Pokud se tam kaple stane třídou, kde se žáci baví, požduchují nebo jinak si všímají více sebe než svatostánku, stane se kaple pro ně místem, kde mohou ztratit nejenom úctu k Bohu, ale i víru.

Zachovejme si úctu k Bohu, který nás nekonečně převyšuje. Kéž se náš vztah k němu projevuje v každém našem gestu, postoji, slově, a to kdekoli. Zvláště pak v kostele, kde je ve svatostánku přítomen živý Chléb, Pán Ježíš. Od prvního oka-

mžiku vstupu do kostela patří moje mysl, vůle i cit jemu. Buďme tak příkladem pro děti, vyžadujme to od nich. Nic tak v nich nezkřívíme, naopak narovnáme všechny křivky tak, aby se spojily s páprsky, které k nám směřují ze svatostánku, nebo přímo z nebe.

Josef Janšta

(Mezitimulky redakce)

Pokračování v čísle 21/2013

Mgr. Josef Janšta, trvalý jáhen ostravsko-opavské diecéze, redaktor, scénárista a spisovatel

REBELKA, KOZA A PRAČLOVĚCI. PĚKNÁ RODINA

Chodíme s jedenáctiletou dcerou rádi do kina. Mám však vždy trochu obavy, co nás v kině potká. Samozřejmě se snažím filmy vybírat pečlivě a odpovědně, podle popisů distributorů (sic!) a ukázek (tady už snad méně sic!), nicméně i tak se člověk může dočkat nepěkného překvapení.

Jenže letos byly mé obavy liché. Nejprve jsme šli na *Rebelku*, která nás mile překvapila nejen důrazem na rodinné hodnoty, ale i nesamozřejmostí a obtížností jejich obhajoby. Zkrátka, i když člověk někdy dělá, co může, někdo Jiný to prostě vidí jinak, a jak se na konci ukáže, tak přes všechny lidské vymyšlenosti ku prospěchu všech. O Bohu ve filmu nezapadne ani slovo, přesto jako by jeho přítomnost neustále prosvítala v pozadí.

O to víc potěší, že *Rebelka* se setkala nejen s kladným ohlasem u publika (mimo výše uvedené hodnoty je to i skvělý a zábavný film), ale její autoři Mark Andrews a Brenda Chapmanová došli i mnoha prestižních ocenění (Oskara za nejlepší film roku 2012, přičemž Brenda Chapmanová je první ženou, která ocenění získala).

Trochu zamrzí, že čeští distributoři pojmenovali film „reklamně“ *Rebelka*, v originále *Brave*, tedy spíše odvážná, statečná nebo srdnatá. Postavičky malé

ústřední hrdinky, princezny Meridy, to odpovídá mnohem lépe.

Pak jsme byli na *Kozím příběhu se sýrem* a překvapení opět příjemné: jedná hezká česká pohádka, poctivě odvedená (žádný rozbrědlý scénář, unylé písničky, ani okoukané televizní hvězdičky, kterým člověk nevěří ani co jsou, natož co hrají). Jednak skvělá a jasná morální poselství: tady je dobro a tady zlo. Zlu je třeba se postavit. Stojí to za to, i když to vypadá beznadějně. Dospělé asi pobaví cikáni coby čerti (a naštvou čeští kritici, kteří film ale nepochopitelně sepsuli; asi nemají smysl pro rodinu).

Třetí příjemné překvapení byly *Croodsovi*. Zdánlivě tuctový americký velkorozpočtový biják, ale přitom film o rodině a o tom, že je nade vše, par excellence.

Co mají všechny ty filmy společné a čím jsou výjimečné? Všechno jsou to filmy pro děti a přitom se na nich nenudí ani dospělí, tedy filmy v dobrém slova smyslu rodinné (ještě k tomu, že jsou pro rodinu ve smyslu hodnotovém). Větší děti tak nutí přemýšlet a ukazují jim správný žebříček hodnot. Myslím, že i těm menším ale jasně ukazují, kde je dobro a zlo.

Další nadějnou zprávou je, že *Rebelka* i *Croodsovi* jsou velkorozpočtové hol-

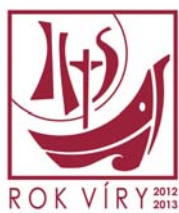
lywoodské produkce a není těžké si domyslet, jak to dnes v Kalifornii (a zvláště asi právě v Hollywoodu vypadá): obhajoba volného životního stylu, „práva“ homosexuálů na kdecu. A v tomto prostředí přesto vznikají filmy, které jasně rozlišují dobro a zlo a staví rodinu (nikoli ve smyslu libovolného souhrnu živých – a nakonec proč jen živých – bytostí) na první místo.

A o to záslušnější je snaha českého režiséra Jana Tománka natočit i v našich podmínkách film, který jde v mnoha okolnostech proti proudu líbivých řídkých televizních pohádek a filmů rádobí o životě, které jen vyhovují pokleslému vkusu a hédonistickým maximám českého publika, jak použitím náročné 3D animace, tak hodnotovou orientací.

Nejlepším signálem ale je, že se všem těmto filmům dostává pozitivního hodnocení od publika (např. na internetovém portálu imdb.com 7,2 z 10 a *Croodsovi* 7,4 z 10 možných bodů, ale podobně i na českém csfd.cz), a to i od toho nejdůležitějšího, kterým jsou naše děti, budoucnost naší země.

Podobných filmů je dozajista více, vybral jsme jen ty tři, o kterých mohu říci něco osobně.

ifb

ZNÁMKY CÍRKVE

Kristova církev je jedna, svatá, katolická (všeobecná) a apoštolská. Uskutečňuje se v katolické církvi a je řízena Petrovým nástupcem a biskupy ve společenství s ním, i když i mimo její organismus je mnoho prvků posvěcení a pravdy. (srov. KKC 870, LG 8)

Další otázka o Církvi, kterou si musíme položit, je, zda je vícero církví, které by byly založeny Kristem nebo jím zamýšleny jakožto cesty ke spáse, nebo je jen jedna. S tím je spojena otázka, čím se od sebe mohou jednotlivé církve lišit, abychom mohli mluvit o jiné církvi či církevním společenství.

Zásadní různost může být pouze v tom, co sám Kristus dělal: učil, posvěcoval a řídil. Tedy v nauce, ve svátostech a v papežském primátu. Což dává odpověď i na první otázku. Jestliže Kristus ani nenaznačil, že by měla být různost v nauce, různost ve svátostech a různost ve vedení Církve, pak jako je pravda jedna (z jednoho pohledu na jednu věc), musí být i Kristova církev jedinou.

Abychom mohli snadno rozeznat pravou Kristovu Církev, dává jí sám Kristus poznávací znamení, neboli známky: jeho Církve je 1) jedna, 2) svatá, 3) katolická neboli všeobecná a 4) apoštolská.

Sám Kristus prosí za svou Církev, aby byla jedno, jako on sám a jeho Otec: „Ať všichni jsou jedno. Jako ty, Otče, ve mně a já v tobě, tak i oni ať jsou v nás, aby svět uvěřil, že ty jsi mě poslal.“ (Jan 17,21)

On sám je svatou hlavou Církve, kterou posvěcuje: „Kristus miloval Církev a vydal sám sebe za ni, aby ji posvětil a očistil koupelí ve vodě a slovem. Tím si chtěl Církev připravit slavnou, bez poskvrny, vrásky nebo něčeho takového, aby byla svatá a bez vady.“ (Ef 5,26n) Proto také Církev mnohé svědky víry ctí jako svaté, protože z Boží milosti došli svého cíle a hledí na Boží tvář.

Kristova Církev je schopná být cestou spásy pro celý svět a pro všechny časy. Žádný z národů a žádná z kultur nemůže říci, že jí cesta spásy Bohem zjevená nevyhovuje, že to není pro ně, že oni musí jít jinou cestou. Proto sám Kristus uložil svým apoštolům: „Jděte tedy, získejte za učedníky všechny národy, křtěte je... a učte je zachovávat všechno, co jsem vám přikázal. Hle, já jsem s vámi po všechny dny až do konce světa!“ (Mt 28,19–20)

A z tohoto poslání apoštolů plyne i apoštolskost Církve. Nikdo si nemůže tu důstojnost vzít sám, není-li mu dána od Boha. (srov. Žid 5,4) Kde není apoštolská posloupnost, není ani kněžství, ani biskupů, a tedy ani svátostí, které by nás živily Boží milostí na naší cestě do nebe.

Toto rozlišení samozřejmě hned vyvolává otázku, proč je tedy tolik církví a co s nimi? Znamená to, že kdo není katolík, nemůže přijít do nebe? Platí ono Cypriánovo: „mimo Církev není spása“?

Jestliže Kristus založil svou Církev jako cestu spásy, cestu do nebe, pak se opravdu nemůžeme domnívat, že by se nám podařilo do nebe dojít jinou cestou, kterou bychom si sami vymysleli nebo upravili. Leda pokud bychom nemohli tuto pravou a jedinou cestu poznat, ale šli věrně cestou rozumu a svědomí, cestou hledání pravdy, pak půjdeme, byť nevědomky, tou samou cestou spásy. Kdo ale vědomě a dobrovolně odmítá tuto cestu k Bohu skrze jeho Církev, nemůže oprávněně doufat, že stejně dojde do cíle někudy jinudy. O tom nám Bůh nic neřekl, a bylo by proto dost pošetilé a naivní to předpokládat.

fr. Cyprián Suchánek OP

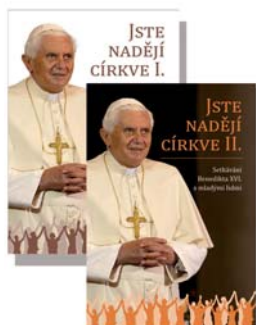
P. Mgr. Cyprián Suchánek OP, rektor kostela sv. Bartoloměje v Praze

Z nabídky nakladatelství a knihkupectví PAULÍNKY

NAKLADATELSTVÍ A KNIHKUPECTVÍ PAULÍNKY

Jungmannovo nám. 18, I 10 00 Praha 1, tel.: 224 818 757, mobil 733 755 999

on-line knihkupectví: www.paulinky.cz, e-mail: objednavky@paulinky.cz

Kdo je papež František? (DVD)

Dokument o životní cestě a postojích papeže Františka s dosud nezveřejněnými záběry z působení v Argentině. O svém pohledu na J. M. Bergoglia hovoří představitelé Tovaryšstva Ježíšova, univerzitní profesori, biskupové a novináři. *Český dabing, 44 minut, 199 Kč*

Oficiální portrét papeže Františka, s jeho podpisem a znakem

Lamino, formát 20 x 30 cm, 30 Kč

Benedikt XVI.: Jste nadějí církve (I. a II. díl). Setkávání Benedikta XVI. s mladými lidmi

První díl mapuje průběh SDM, druhý díl přináší výběr z promluv k mládeži a stěžejní projevy o mládeži. Každá promluva je zakončena otázkami „pro život“.

Váz., 344 a 232 str., v prodeji oba díly společně, 288 Kč

Jak to vidí Ondřej Závodský

Potratový sajrajt a konzervativní podporovatel andělíčkářů

Česká republika se stala evropskou velmocí v provádění interrupcí. A v těchto dnech se na český trh dostává přípravek, jenž má ženám zmírnit nepříjemnosti při interrupci, takže bude možné plod usmrcovat po požití dvojice tablet.

Budu se v tomto příspěvku snažit shrnout některé aspekty provádění potratů v České republice a vstupu přípravku RU-486, známého jako potratová pilulka, na český trh s „léčivý“. Budu se snažit tuto fakta shrnout z právního pohledu a bez osobní zaujatosti, i když vím, že se mi to podaří jen stěží, prostě proto, že se mi chemickotechnologická inovace na poli usmrcování lidských plodů ekluje jako nic jiného.

Začneme ale od začátku, resp. od Listiny základních práv a svobod. Ta v čl. 6 uvádí, že každý má právo na život, nikdo nesmí být zbaven života a speciálně deklaruje, že ochrany zasluhuje i plod před narozením. Ať jsem pak pátral v Listině i v dalších předpisech ústavní právní síly jakkoliv, o tom, že čl. 6 neplatí v případech, že by počatý plod zhoršil sociální postavení ženy, její rodiny nebo jenom v jednoduchém případě, že teď zrovna dítě nechce, jsem nikde nic nenašel.

Nejen na internetu, ale i v právních textech jsem však našel jakési pateorie, jež uvedenému ustanovení Listiny zřetelně odporují, a to, že plod je součástí těla někoho jiného, proto má žena právo o něm rozhodovat. Protože však nejsme na fóru pro duševně choré, nebudu zde vysvětlovat, jaký je rozdíl mezi úpravou vlasů, plastickou změnou těla a umělým vypuzením z těla matky lidské bytosti se vznikající nervovou soustavou.

Některé z ústavních práv může být relativizované v případech, že se střetává s jiným, jako například v situaci, kdy má novinář právo na to, sdělit identitu pachatele, ale narazí na právo na ochranu soukromí mladistvého pachatele. Jenomže právo na život ničím omezováno být nemůže a nesmí.

Že by byl problém s interpretací toho, co je to „život“, že by to jako nebyl život před narozením? To snad nemůže myslet

vážně nikdo. Jestliže něco žije, roste, přijímá potravu, bije mu srdce a zvětšuje se, pak je to život! Ani český právní řád není v této věci k existenci dítěte v těle matky nevládný. I dítě před narozením je způsobilé nabýt dědictví, takže pokud někdo nechá usmrtit živý plod, zbavuje se tím potenciálního dědice (např. matka dědice svého manžela).

Bez zajímavosti není ani postoj trestního práva. Podle § 160 trestního zákoníku může být potrestán odnětím svobody mezi jedním a pěti lety ten, kdo se svolením matky provede potrat v rozporu s platnými předpisy, tj. po povolené době v těhotenství. Takže, usmrtí-li někdo dítě dva dny před porodem, může vyvážnout s roční podmínkou, den po porodu se na vraždu dítěte vztahuje sazba mezi 15 a 20 lety.

A teď ta realita. Existuje zákon, který stanovuje legální možnost provádění interrupce. Zdůrazňuji, že zákon neuvádí žádné důvody, jež by měly být pro usmrcení života stanoveny. Prostě nějaká slečna nebo paní přijde a může jenom říct, že se jí to nehodí a zdravotnické zařízení to provede. Mimochodem, podle nějaké statistiky na internetu je drtivá většina interrupcí prováděna bez jakéhokoli zdravotního důvodu, jedná se proto jenom a jenom o to, že to dítě z nějakých sociálních nebo finančních důvodů rodiče nechťejí.

Vrcholem naprosté neúcty k lidskému životu jsou dvě skutečnosti. Česká republika se v posledních letech stala evropskou velmocí v provádění interrupcí. Do našich soukromých klinik jezdí ženy ze zahraničí, kde mají větší úctu k lidskému životu, a za nějakou tu tisícovku se vrací domů bez „obtížného dítěte“. Druhou smutnou informací je to, že se v těchto dnech na český trh dostává přípravek, jenž má ženám zmírnit

nepříjemnosti při interrupci, a tak bude možné plod usmrcovat po požití dvojice tablet.

Kardinální otázka – kolik z daní vybraných na andělíčkářských klinikách se dostává do poraden, které by mohly nadstandardními možnostmi pomoci ženám ve složité životní situaci, popř. jim umožnily najít nesobecké řešení, porodit živé dítě a, není-li jiného řešení, dání narozeného dítěte do adopce lidem, kteří nemohou dítě mít? Stát nedělá nic, proč taky, deklarace v nejdůležitější právní normě je jenom nějakých pár řádků. Naopak za ministrování Leoše Hegera se ještě potratový průmysl novými technologiemi podpořil, za zmínku rozhodně stojí to, že bývalý ministr Heger byl zvolen za konzervativní stranu, hlásící se k evropským tradičním hodnotám, a jejíž předseda se ohání křesťanstvím jak všichni čtyři Tři mušketýři mečem dohromady.

Tento text není nijak autorizovaný KDU-ČSL, na jejíž kandidátce figuruji. Můžu však za sebe slíbit, že budu-li zvolen do poslanecké sněmovny, dříve, než vložím Ježíška do jesliček v rodinném betlému, předložím zákon, jímž by se potratové svinstvo RU-486 stáhlo z českého trhu a navrhu, aby se uvolnily zásadní finanční zdroje na předkládání alternativy pro rodiče, kteří hledají v potratu východisko z nějaké složité životní situace. Dále bych chtěl přispět k tomu, aby se Česká republika nestala Mekkou potratových turistů a výrazně se zpřísnil zákon tak, aby se u nás nemohlo chodit na interrupci jak do kina. Zasadím se rovněž o zpřísnění ustanovení trestního zákoníku tak, aby nepovolená interrupce nebyla stejně trestná jako krádež autorádia.

JUDr. Ondřej Závodský, Ph. D.
nevidomý právník, vedoucí právního útvaru v resortu ministerstva vnitra
<http://blog.aktualne.centrum.cz>

Letem světem

„Zhruba 120 tisíc rodin v Česku občas pomáhá svým seniorům, dalších 80 tisíc o ně doma pečuje každodenně,“ uvedl nedávno server *iDnes.cz*. „Často sahají hluboko do svých sil. Zaslouží si proto více uznání společnosti a také by měli mít možnost vrátit se do zaměstnání,“ říká v celkově zajímavém rozhovoru pro *iDNES.cz* sociolog Hynek Jeřábek, hlavní autor aktuálně vydané publikace o domácí péči. Hynek Jeřábek dále poznamenává: „Nějakým způsobem seniorům pomáhá celkem zhruba dvě stě tisíc rodin. Občas nakoupit, pro něco dojít nebo uvařit považují za samozřejmé téměř všichni. Ale starat se pravidelně každý den, to už většinou zasahuje do rodinných zvyklostí a musí se kvůli tomu upravovat zaměstnání. Není volný čas. Místo toho, aby se ti lidé věnovali koníčkům a jezdili na dovolenou, tak se o někoho starají. Zjistili jsme ale, že pečující jsou často silné osobnosti. Oni si vyvzdorují tu péči, že se o svou maminku nebo tatínka starají. Někdy k tomu člověku ani nemají přímý příbuzenský vztah – je to teta, tchán nebo dokonce někdo, kdo je s nimi jen sprátenelý a nikoho nemá. Znam případ, kdy se pán stará o svou maminku a tetu. To smekám.“ Nutný je smysl pro „altruismus, schopnost empatie a obětování se pro druhého. Je třeba dát přednost rodině jako celku a seniorovi před vlastními zájmy a potřebami,“ říká sociolog. Jen houšť takových

rodin. To bohatství z péče o starého člena rodiny pro generace mladší nelze ani zlatem vyvážit! Máte taky zkušenost?

Na webových stránkách pražského arcibiskupství uspořádali podnětnou anketu. Na otázku „Proč chodím na poutě“ bylo možné zvolit jednu z pěti možných odpovědí. Na celé čáře zvítězil zážitek – tedy odpověď v podobě „Pro silný duchovní zážitek,

Koláž: mimi

zážitek víry“. Pár účastníků ankety jezdí na poutě proto, že „je tam zábava“, další pro „setkání s lidmi“. Jen o trochu více respondentů ankety chce na poutích „činit pokání“ nebo si „zasloužit milost“. Výmluvné, že?

O nedávném svátku svatého Václava zazněla v pravidelné glose pražské arcibiskupa Dominika Duky poznámka historika Petra Charváta, která by měla zůstat nejen výročním mementem v mysli Čechů: „Den, kdy se památka knížete Václava začne vy-

trácet z našeho dějinného povědomí, bude dnem, jímž česky hovořící pospolitost začne sestupovat do Hádu. Život a skutky knížete odešly do nenávratna, svatý Václav je však s námi dnes a denně a zvláště tehdy, kdy nám nikdo jiný nepomáhá zvládat dějinné události zásadního významu. Václav se tak již ve středověku stal symbolem odvahy ke změně a naděje v příznivý osud všech, kdo poctivě, řádně a spravedlivě usilují o zlepšení našeho pozemského údělu,“ řekl historik.

Na facebookovém profilu pana kardinála Duky najdete také téma tzv. restitucí, správněji téma narovnání majetkových vztahů mezi církvemi a státem. K tomu nedávno napsal na svém blogu Martin Fendrych následující poznámku: „Česko se mění. V probíhající volební kampani nejsou strašákem komunisté, ale ‚církevní restituce‘ (zákon o majetkovém vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi). Měníme se. Dalo by se říct, že komunisté vyhráli. Za minulého režimu KSČ církev, jejich duchovní a věřící nejen ničila, ale také je okradla. Více než dvacet let po revoluci nebyli politici schopni problém uloupeného majetku vyřešit. Když se to loni konečně podařilo, církvím to uškodilo a komunistům prospělo. Lid kývá zlodějovi a nesnáší okradeného. Podivný vývoj. Podivná, narudlá societa.“

-zd-

13. 10.	Ne	28. neděle v mezidobí 2 Král 5,14–17, Žl 98, 2 Tim 2,8–13, Lk 17,11–19
14. 10.	Po	sv. Kalist I., papež a mučedník Řím 1,1–7, Žl 98, Lk 11,29–32
15. 10.	Út	Památka sv. Terezie od Ježíše, panny a učitelky církve Řím 1,16–25, Žl 19, Lk 11,37–41
16. 10.	St	sv. Hedvika, řeholnice Řím 2,1–11, Žl 62, Lk 11,42–46
17. 10.	Čt	Památka sv. Ignáce Antiochijského, biskupa a mučedníka Řím 3,21–30a, Žl 130, Lk 11,47–54
18. 10.	Pá	Svátek sv. Lukáše, evangelisty 2 Tim 4,9–17b, Žl 145, Lk 10,1–9
19. 10.	So	sv. Pavel od Kříže, kněz Řím 4,13.16–18, Žl 105, Lk 12,8–12

20. 10.	Ne	29. neděle v mezidobí (Den modliteb za misie) Ex 17,8–13, Žl 121, 2 Tim 3,14 – 4,2, Lk 18,1–8
21. 10.	Po	sv. Hilarion, poustevník Řím 4,20–25, Lk 1,69–75, Lk 12,13–21
22. 10.	Út	bl. Jan Pavel II., papež Řím 5,12.15b.17–19.20b–21, Žl 40, Lk 12,35–38
23. 10.	St	sv. Jan Kapistránský, kněz Řím 6,12–18, Žl 124, Lk 12,39–48
24. 10.	Čt	sv. Antonín Maria Klaret, biskup Řím 6,19–23, Žl 1, Lk 12,49–53
25. 10.	Pá	sv. Kryšpín, mučedník Řím 7,18–25a, Žl 119, Lk 12,54–59
26. 10.	So	sv. Rustik, biskup Řím 8,1–11, Žl 24, Lk 13,1–9

Res Claritatis MONITOR – publicistický třináctidenní vydáváný o. s. Res Claritatis pod záštitou České dominikánské provincie. Noviny jsou zaměřeny na osvětu široké veřejnosti v oblasti života a postojů římskokatolické Církve jako prevence náboženské nesnášenlivosti a xenofobie. ISSN: 1214-8458. MK ČR E 15474. Adresa redakce: Res Claritatis, Hlubočepská 85/64, 152 00 Praha 5, e-mail: redakce@claritatis.cz, číslo účtu: 2400089111/2010. Šéfredaktor: Zdeňka Rybová. Výkonný redaktor: Mgr. Dagmar Kopecká. Redakční rada: fr. Mgr. Pavel M. Mayer OP, fr. Cyprián Suchánek OP, Mgr. Radim Ucháč, Mgr. Ondřej Vaněček. Teologický poradce: fr. Mgr. Pavel M. Mayer OP. Vychází s církevním schválením Arcibiskupství pražského č.j.: arc/419/10 ze dne 10. 9. 2010. Nevyžádané příspěvky a materiály se nevracejí.

